Arbetsberedning

EXEMPEL - fiktivt ledningsarbete i två etapper. Följ hur plats, arbetsordning och riskåtgärder hänger ihop. Planering och metodval görs för det verkliga arbetets förutsättningar.

Beteckning och version

Datum, upprättad av och ansvarig för uppdatering.

AB-01 | Version 1.0 | 2026-11-07 | Upprättad av arbetsledaren i exempelprojektet

Uppdrag och arbetsmoment

Arbetsgivare, arbetsmoment, omfattning och ansvarig arbetsledare.

Exempelprojekt - byte av servisledning. Arbetsgivare: Exempelentreprenören AB. Arbetsberedningen omfattar etablering, markarbete, ledningsmontage och återställning. Arbetsledaren ansvarar för genomgång och uppföljning tillsammans med arbetslaget.

Plats eller delsträcka

Ange gränser, tillträde och hur arbetsområdet identifieras.

Delsträcka A: innergården fram till infarten. Delsträcka B: passagen över infarten. Platsgränser, ledningar, materialytor och tillträde framgår av projektspecifik arbetsområdesskiss. Varje delsträcka gås igenom på plats innan arbetet flyttas vidare.

Tid och avgränsning

Etapper, ordningsföljd och överenskomna arbetsfönster.

Arbetet planeras i två etapper. Delsträcka A utförs först. Delsträcka B påbörjas efter avstämning av trafiklösning, tillträde och föregående etapps återställning. Arbetsledaren och Bas-U fastställer arbetsfönster med driftkontakten i tidplanen.

Undersökta förutsättningar och underlag

Ange relevanta undersökningar, ritningar, metodval, arbetsmiljöplan och versioner.

Fiktiva underlag för exemplet: platsundersökning P-01, ledningsanvisning L-01, projektering och metodval M-01, arbetsområdesskiss A-01, trafik- och tillträdesplan T-01 samt aktuell arbetsmiljöplan. Ansvariga kontrollerar att underlagen är aktuella och tillräckliga för respektive delsträcka. Versioner och godkännanden anges i projektets underlagsförteckning.

Arbetsordning och beredskap

Beskriv hur arbetet ska genomföras i ordning. Ange vem som förbereder och kontrollerar varje steg. Använd en separat beredning eller bilaga för fler moment.

1. Förbered arbetsområdet

Arbetsmetod, underlag, samordning, ansvarig och kontroll före start.

Före etablering går arbetsledaren och arbetslaget igenom arbetsområdet, ledningsanvisningen och vald arbetsmetod. Markförhållanden och befintliga ledningar undersöks med rätt kompetens. Bas-U samordnar tillträde och andra arbeten med driftkontakten. Arbetsledaren kontrollerar att beslutade skydd och avspärrningar är ordnade innan arbetsmomentet börjar.

2. Genomför det första momentet eller etappen

Arbetsmetod, underlag, samordning, ansvarig och kontroll före start.

Delsträcka A utförs enligt den projektspecifika metoden för markarbete, montage och återställning. Arbetsledaren kontrollerar förutsättningarna mot underlagen vid start och förändringar. Maskinförare och övrig personal går igenom rörelseområden och kommunikation. Materialhantering planeras efter vikt, arbetsutrymme och utrustning.

3. Fortsätt till nästa moment eller delsträcka

Arbetsmetod, underlag, samordning, ansvarig och kontroll före start.

Inför delsträcka B görs en gemensam avstämning av infartens trafik och tillträde. Driftkontakten informerar berörd verksamhet om arbetsfönster och alternativ väg. Bas-U samordnar ändrade transporter och samtidiga arbeten. Arbetsledaren kontrollerar trafikåtgärderna på plats före start och följer upp dem under etappen. Återöppning sker efter gemensam slutkontroll.

Beredskap för händelser

Larm, adress, tillträde, första hjälpen och beredskap utifrån riskerna.

Arbetsledaren anger larmadress, mötesplats för räddningstjänst, kontaktpersoner och tillträdesväg i kontaktbilagan. Gå igenom första hjälpen, larmning och beredskap för identifierade risker med arbetslaget före start. Säkerställ att tillträdet fungerar även när arbetet flyttas till infarten. Vid akut fara: säkra området och larma 112.

Risker och åtgärder

Undersök arbetsmomentens risker och bedöm om de är allvarliga. Beskriv åtgärder, ansvarig, tidpunkt och kontroll. Ange i handlingsplan när åtgärder som kräver senare genomförande ska vara klara. Lägg till bilagor för fler risker och kontroller.

Riskbedömning 1

Plats/moment - risk och allvarlighet - åtgärd - ansvarig - klart när - kontroll.

Plats/moment: markarbete på båda delsträckorna. Risker: ras, instabilitet och skada på befintliga ledningar; bedöms som allvarliga. Åtgärder: undersök mark och ledningar, låt kompetent person planera metod och nödvändiga skydd för platsens förhållanden. Ansvar: arbetsgivaren ordnar planeringen, arbetsledaren kontrollerar utförandet. Tid/kontroll: före start och vid ändrade förhållanden; dokumentera kontroll mot P-01, L-01 och M-01. Arbetsmomentet påbörjas när planeringen och skyddsåtgärderna är klara.

Riskbedömning 2

Plats/moment - risk och allvarlighet - åtgärd - ansvarig - klart när - kontroll.

Plats/moment: delsträcka B vid infarten. Risk: påkörning och konflikt mellan personal, maskiner och passerande trafik; bedöms som allvarlig. Åtgärder: projektspecifik trafiklösning, skyddad gångväg och överenskommet arbetsfönster enligt T-01. Ansvar: Bas-U samordnar, driftkontakten informerar verksamheten och arbetsledaren ordnar och kontrollerar arbetsområdets åtgärder. Tid/kontroll: gemensam kontroll före etappstart, under pågående arbete och efter ändringar. Berörda informeras innan tillträdet ändras.

Riskbedömning 3 och fortsatt genomgång

Plats/moment - risk och allvarlighet - åtgärd - ansvarig - klart när - kontroll.

Plats/moment: lossning och montage på båda delsträckorna. Risker: klämning och belastningsskada; klämrisk vid rörliga laster bedöms som allvarlig. Åtgärder: välj hjälpmedel, uppställning, bemanning och hanteringsordning efter materialets vikt och platsen. Avgränsa hanteringsområdet och gå igenom kommunikationen. Ansvar: arbetsledaren tillsammans med arbetslaget. Tid/kontroll: kontrollera utrustning, tillträde och instruktion före momentet. Komplettera bedömningen med övriga risker från undersökningen och aktuella arbetsförhållanden.

Genomgång och uppföljning

Personal, kunskap och instruktioner

Medverkan, kunskap, utrustning, intyg och instruktioner som behövs.

Arbetsledaren stämmer av kunskap om markförhållanden, ledningar, maskiner och materialhantering med utförarna. Kontrollera erforderliga instruktioner, tillstånd och intyg för de valda arbetsmomenten. Arbetslaget och skyddsombud ges möjlighet att medverka i riskbedömningen. Genomgången anpassas så att alla berörda förstår innehållet.

Samordning och information

Riskuppgifter till Bas-U, andra berörda och planerade startavstämningar.

Arbetsledaren lämnar uppgifter till Bas-U om egna risker, risker som påverkar andra och behov av gemensamma åtgärder. Bas-U samordnar mot tidplan, arbetsmiljöplan och verksamheten. Entreprenörens första start i projektet föregås av Bas-U:s klartecken. Inför byte till delsträcka B ingår en ny startavstämning i projektets praktiska rutin.

Gemensam genomgång och kontroll inför start

Datum, deltagare, återstående frågor, ansvarig och kontrolltidpunkt.

Dokumentera datum, deltagare, vem som höll genomgången och de frågor som behöver lösas. Arbetsledaren kontrollerar att åtgärder, kompetens, utrustning och instruktioner är klara före respektive moment. Ange återstående punkt, ansvarig och när kontroll ska ske. Bekräfta att berörda fått den aktuella versionen.

Ändrade förutsättningar

Säkra momentet, bedöm ändringen, ordna åtgärder och informera.

Vid avvikande markförhållanden, okända ledningar eller ändrat tillträde pausas berört moment och området säkras. Arbetsledaren ordnar ny riskbedömning och kontaktar Bas-U om samordningen påverkas. Berörda specialister medverkar vid behov. Uppdatera underlag och åtgärder samt gå igenom ändringen med arbetslaget före fortsatt arbete.

Avslut och erfarenheter

Kontrollera återställning och för vidare erfarenheter.

Arbetsledaren och driftkontakten kontrollerar återställning och säkert tillträde före återöppning. Bas-U informeras om kvarstående frågor och förändringar som berör andra. Dokumentera erfarenheter från etapperna och ange vad som ska justeras i nästa arbetsberedning.

Regelstöd: AFS 2023:1, 6, 10, 11 och 13 §§; AFS 2023:3, 4 kap. 12-13 och 20 §§; AFS 2023:13, 5 kap. 5 §. Arbetsberedningen samlar den praktiska planeringen och hänvisar till projektets aktuella underlag.

BAMS: vägledning och mallar
BASYS: planera och följ upp entreprenörens arbete